

Komisyon

EĞİTİM BİLİMLERİ GELİŞİM PSİKOLOJİSİ YAPRAK TEST

ISBN 978-0-2022-0174-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten uluslararası akademik bir yayınevidir. Yayınladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan WorldCat ve ayrıca Türkiye'de kurulan Turcademy.com tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

5. Baskı: Ekim 2022, Ankara

Proje-Yayın Yönetmeni: Nilay Balin
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126 Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 802 00 53-54
Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

1. Birinci Dünya Savaşı sıralarında bir grup Amerikan psikoloğu, yapısalcılığa ve işlevselciliğe karşı çıkarak, bilincin iç gözlem yöntemi ile incelenmesine kuşku ile bakmışlardır. Bilinç hâllerinin değil, ama davranışların, gözlenebilir durumların incelenmesi gereklidir. Psikolojinin bilim hâline gelebilmesi için gözlenebilir, ölçülebilir fenomenlerin doğa bilimlerinde kullanılan objektif ve bilimsel yöntemlerle incelenmesi gerekir. Gerek yapısalcıların, gerekse işlevselcilerin kullandıkları iç gözlem yönteminin kullanılması bilime aykırıdır.

Yukarıdaki açıklamada sözü edilen gelişim psikolojisi yaklaşımının, aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Davranışçı yaklaşım
B) Psikanalitik yaklaşım
C) Bilişsel yaklaşım
D) Hümanistik yaklaşım
E) Yapısalcı yaklaşım

2. "Her insan kendini geliştirme özelliği ile doğar. Kendini geliştirme insanın doğasında vardır. Yaşadığı çevre onu kendini geliştirmekten alıkoyar. Eğer uygun ortam sağlanırsa her insanın içindeki kendini geliştirme potansiyelini ortaya çıkarmak mümkündür." **diyen bir öğretmenin görüşlerinin hangi yaklaşıma dayandığı söylenebilir?**

- A) Davranışçı yaklaşım
B) Evrimsel yaklaşım
C) Hümanistik yaklaşım
D) Psikanalitik yaklaşım
E) Yapısalcı yaklaşım

3. Çağdaş bir psikoloji akımıdır. Kurucuları Gestaltçılardan etkilenmiştir. Varoluşçu felsefe akımının görüşlerini benimsemişlerdir. Davranışçı ve psikanalitik yaklaşımlara karşı görüşleri vardır. Özellikle insanı ele alışları açısından öteki ekollerden ayrılırlar. Bu yaklaşıma göre insan kendine göre bir değerdir. İnsan kendisinden, davranışlarından, oluşturacağı kimliğinden kendisi sorumludur. Hayatı kendisi için yaşamaya değer, anlamlı bir hâle getirmek kişinin kendisine düşer. Ölümlü olan insanın hiçbir yaşantısı tekrar etmeyecektir. Geçmiş ya da gelecek değil, içinde yaşanılan an önemlidir. İnsan için bilim amaç değil, ancak araç olabilir. İnsanı tanıırken dogmatik görüşlerden kaçınmak gerekir. İnsan davranışlarını denetim altına almak yerine, daha çok özgürlüğe yer verilmesi gerektiği inancındadırlar.

Paragrafta özellikleri verilen psikoloji yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Davranışçı yaklaşım
B) Hümanistik yaklaşım
C) Biyolojik yaklaşım
D) Evrimsel yaklaşım
E) Bilişsel yaklaşım

4. **Gelişime ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Her birey aynı gelişim dönemlerinden geçmekle birlikte bu dönemlerin süresi bireylere göre farklılaşır.
B) Bireyin içinde bulunduğu fiziki ve sosyal çevre gelişimini etkileyen önemli faktörlerden biridir.
C) Tüm kültürlerde çocukların aynı dönemde aynı becerileri sergilemelerinin nedeni, toplumların ortak bir eğitim anlayışını benimsemeleridir.
D) Bir davranışın öğrenilmesi, davranışı yapabilecek düzeye gelme ve güdülenme gibi birçok faktörden etkilenir.
E) Bir gelişim döneminin atlanması ya da yaşanmadan geçilmesi mümkün değildir.

5. Bir araştırmacı okullardaki başarısı düşük öğrencilerle ilgili yapılan birden fazla araştırma sonuçlarını bir araya getirerek istatistiksel olarak yeni verilen elde etmiştir.

Bu duruma göre, araştırmacının kullandığı yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel
B) Meta analiz
C) Kesitsel
D) Boylamsal
E) Sırasal

1. İlköğretim birinci sınıfı okutan bir sınıf öğretmeni, okumaya yeni geçen öğrencinin velisine "Çocuğunuza evde çok sık hikâye okutmali ve yazı çalışmaları yaptırmalısınız; çünkü bu dönem, çocuğunuzun hem okumasının hem de yazmasının gelişeceği bir dönemdir. Bu dönemde kazanamazsa bir daha kazanması çok zor olur." demiştir.

Sınıf öğretmeni bu sözleri ile gelişimin temel kavramlarından hangisinin önemini vurgulamıştır?

- A) Olgunlaşma
B) Kritik dönem
C) Gelişim
D) Gelişme
E) Hazırbulunuşluk

2. Okul öncesi eğitimde görev alan öğretmenler; öğrencilere çizgi çizme, kitap boyama, makas tutma, çizgileri birleştirme gibi etkinlikler yaptırırlar.

Bu duruma göre yukarıda belirtilen etkinliklerin aşağıdaki gelişim kavramlarından hangisi üzerinde etkili olması beklenir?

- A) Büyüme
B) Kritik dönem
C) Olgunlaşma
D) Hazırbulunuşluk
E) Gelişim

3. Çocukların başkalarıyla yakın ilişkiler kurabilmesi için, bebeklik döneminde onlara yakın, sevecen, sıcak davranılmalıdır. Bu şansı, bebeklere sağlamadaki gecikme, en fazla altı ayı geçtiği takdirde, okul yıllarında sosyal ilişkiler geliştirme yeteneği zayıflayabilir.

Bu durumda, yaşamın ilk altı ayı sosyal ilişki açısından aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Olgunlaşma düzeyi
B) Hazırbulunuşluk
C) Kritik dönem
D) Büyüme
E) Öğrenme

4. Denklem çözme öğrenemeyen 8. sınıf öğrencisi Nihan bu nedenle trigonometriyi de öğrenememektedir. Nihan'ın trigonometriyi öğrenebilmesi için önce denklem çözme becerisine sahip olması gerekir.

Verilen örnek aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanır?

- A) Büyüme
B) Kritik dönem
C) Zaman etkisi
D) Hazırbulunuşluk
E) Gelişim

5. Betül, diğer derslerinde başarılı olmasına karşın matematik dersinde toplama ve çarpma işlemlerini arkadaşları gibi yapamamaktadır. Sınıf öğretmeni, Betül'ün annesine "Betül'ün herhangi bir gelişim sorunu yok, ancak matematik derslerinde sürekli başka şeylerle ilgilenmekte, defterine resim yapmaktadır." demiştir.

Betül'ün durumunu en iyi açıklayan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyüme
B) Olgunlaşma
C) Hazırbulunuşluk
D) Kritik dönem
E) Öğrenme

6. Lise 2. sınıf matematik öğretmeni iki bilinmeyenli denklemler konusunu işlemeye başlar. Ancak öğrenciler, daha önce öğrenmeleri gereken bir bilinmeyenli denklemler konusunu işlemedikleri için yeni konuyu anlayamadıklarını belirtirler. Bunun üzerine öğretmen "Bu beni ilgilendirmez. Ben işlenmesi gereken konudan başlarım." der.

Bu örnekte, öğretmen aşağıdakilerden hangisinin önemini görmezden gelmiştir?

- A) Hazırbulunuşluk
B) Gelişim görevi
C) Kritik dönem
D) Güdüleme
E) Dikkati çekme

7. Aşağıdaki kavramların hangisinde bireyin geçmiş deneyimleri ön plandadır?

- A) Büyüme
- B) Olgunlaşma
- C) Kritik dönem
- D) Kalıtım
- E) Hazırbulunuşluk

8. Nurcan Hanım, oğlu Can'ın yaşlılarına göre boyunun kısa olduğunu düşündüğü için onu basketbol kursuna yazdırır. Boyunun uzamasını çok isteyen Can, bir yandan basketbol kursuna giderken diğer yandan da her gün süt içmektedir.

Can'ın basketbol kursuna gitme ve her gün süt içme davranışı ile gelişimi arasında aşağıdaki faktörlerden hangisi ile ilişkili olduğu söylenebilir?

- A) Teratojenler
- B) Yaş
- C) Olgunlaşma
- D) Yaşantı
- E) Kültür

9. Okul öncesinde çocuklar pastel boyalar ile rahatlıkla çizgiler çizebilmektedirler. Ancak çocukların çizgilerine bakıldığında çizgilerin aşırı düz, büyük, sert oldukları görülür. Fırça ile küçük küçük hareketler yaparak resim yapmak bu yaş çocuğu için uzun süre yapılacak bir etkinlik değildir.

Çocukların fırça ile resim yapamaması hangi gelişim kavramı ile açıklanabilir?

- A) Öğrenme
- B) Büyüme
- C) Olgunlaşma
- D) Deneyim
- E) Hazırbulunuşluk

10. Bebeklik döneminde sarılma, öpme, kucağa alma davranışları bebekte, bir başka kişinin sıcaklığını hissetme ve o kişiye güvenip onunla birlikte olma duygusu yaratır. Eğer bebeklik döneminde kişi bu duyguyu yoğun olarak yaşayamazsa ileriki yıllarda güven, yakınlık kurma ve sosyal etkileşimlerinde zorluk yaşar.

Buna göre, bebeklik döneminde kazanılması gereken sevgi duygusu gelişim psikolojisindeki hangi kavramla açıklanabilir?

- A) Olgunlaşma
- B) Kritik dönem
- C) Tarihsel zaman
- D) Hazırbulunuşluk
- E) Gelişim

11. Deniz Hanım, kızı Demet'in piyano çalmasını çok istemektedir. O nedenle çok küçük yaşta ders aldirmaya başlamıştır. Ancak Demet, piyano tuşlarına istenilen şekilde basamamaktadır. Bu duruma üzülen Deniz Hanım'a, Öğretmen: Demet'in henüz küçük olduğunu, zamanla tuşlara istenilen şekilde basabilecek düzeye ulaşacağını söylemiştir.

Öğretmen, Demet'in piyanoyu öğrenmesine ilişkin olarak hangi gelişim kavramının önemini vurgulamıştır?

- A) Öğrenme
- B) Büyüme
- C) Olgunlaşma
- D) Deneyim
- E) Hazırbulunuşluk

12. Günümüzdeki yetişkinlere çok yabancı gelmesine rağmen yaşları 7-12 arasında olan birçok çocuk bilgisayar parçaları olan "hard disk, RAM, ön bellek" gibi araç gereçlerin ne işe yaradığını bilmekte; ergenler ise internette istedikleri yerlere girebilmek için "IP no, Proxy, vekil sunucu, URL" gibi internetle ilgili özel işlemleri hızla öğrenip yapabilmektedirler.

Yetişkinlere çok yabancı gelen bu terimleri çocukların ve ergenlerin bilmesi ve bunları rahatlıkla kullanmaları gelişimin hangi kavramı ile açıklanabilir?

- A) Olgunlaşma
- B) Kritik dönem
- C) Büyüme
- D) Hazırbulunuşluk
- E) Tarihsel zaman